

Bevolkingskernen in Nederland, 2008

Verklaring van tekens

.	gegevens ontbreken
*	voorlopig cijfer
**	nader voorlopig cijfer
x	geheim
–	nihil
–	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2011–2012	2011 tot en met 2012
2011/2012	het gemiddelde over de jaren 2011 tot en met 2012
2011/'12	oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2011 en eindigend in 2012
2009/'10– 2011/'12	oogstjaar, boekjaar enz., 2009/'10 tot en met 2011/'12

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek
Grafimedia

Omslag
Teldesign, Rotterdam

Inlichtingen
Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier:
www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet
www.cbs.nl

ISBN

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Den Haag/Heerlen, 2012.
Verveelvoudiging is toegestaan,
mits het CBS als bron wordt vermeld.

1 Bevolkingskernen in Nederland, 2008

1.1 Het begrip ‘bevolkingskern’

De afbakening van bevolkingskernen is voortgekomen uit de vraag naar cijfers op dit niveau in het Volkstellingprogramma 2001 van Eurostat.

Het begrip ‘bevolkingskern’ sluit aan bij het begrip ‘locality’, dat de Verenigde Naties gebruiken in hun aanbevelingen voor het houden van een volkstelling. In de omschrijving van dit begrip en de toepassing ervan in de praktijk staat de aanwezigheid centraal van een door mensen bewoond gebied, dat aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de bebouwing voldoet. Die voorwaarden hebben de Verenigde Naties zeer ruim opgesteld, zodat ze tegemoet komen aan de afbakeningen van de diverse lidstaten.

Bij de nadere bepaling van het begrip ‘bevolkingskern’ is aangesloten bij de benaderingswijze van de Verenigde Naties. Toegevoegd is dat het om een morfologisch aaneengesloten gebied met een groep gebouwen met een duidelijk herkenbaar stratenpatroon moet gaan, dat voor het overgrote deel door mensen wordt bewoond. Door een herkenbaar stratenpatroon aan de voorwaarden toe te voegen, worden de in Nederland veelvoorkomende lintbebouwing langs wegen, kanalen en rivieren en soortgelijke nederzettingvormen in het landelijke gebied uitgesloten.

Afbakening in de praktijk

Bij de afbakening van bevolkingskernen is gebruik gemaakt van twee digitale geometrische bestanden:

1. Bestand Bodemgebruik (BBG) 2008 van het CBS
Dit bestand is gebruikt voor de afbakening van morfologisch aaneengesloten woon- en werkgebieden met woongebouwen. ‘Kern’ is de gebruikstypering van het woongebied. Ook tussenliggende wegen, spoorwegen, wateren en aan het woongebied aangesloten werkgebieden worden tot de kern gerekend. Terreinen met voorzieningen als parken, sportterreinen en dergelijke behoren tot de kern als ze direct zijn aangesloten aan het al geselecteerde woon- en werkgebied. Woongebieden die over de weg gerekend op minder dan 200 meter van elkaar liggen worden tot dezelfde bevolkingskern gerekend.
2. Nationaal Wegenbestand (NWB) 2008 van de Data ICT Dienst van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.
Dit bestand is gebruikt om vast te stellen of een afgebakend morfologisch aaneengesloten gebied al dan niet een regelmatig stratenpatroon heeft.

Bij de begrenzing van een woongebied is een ondergrens van ofwel minstens 25 woningen ofwel 50 inwoners gehanteerd. Een morfologisch aaneengesloten gebied met een herkenbaar stratenpatroon moet aan minimaal een van deze eisen voldoen. De registers Gemeentelijke

Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) 2008 en het Woningregister 2008 van het CBS zijn gebruikt om de minimale grootte van de kernen te bepalen.

De ondergrens van 25 woningen komt voort uit een aanbeveling voor de landelijk gecoördineerde wijk- en buurtindeling, die stelt dat een groep van 25 huizen in het landelijk gebied als een aparte buurt moet worden onderscheiden. Hierop is een uitzondering gemaakt voor gebieden met 50 of meer inwoners. Dit betreft vooral gebieden met woonwagens.

Het artikel *Bevolkingskernen in Nederland opnieuw afgebakend* bevat uitgebreidere informatie over de methodologie.

2 Toelichtingen

In dit hoofdstuk worden de naamgeving en inhoud van de kolommen in het geografische databestand beschreven. De titels van gepubliceerde gegevens zijn vet gedrukt. Achter de titels zijn de naam en eenheid van de betreffende kolom in de shape-file vermeld.

Om redenen van betrouwbaarheid en geheimhouding kunnen gegevens ontbreken. Welke beveiligingsprocedure is gebruikt staat in de toelichting op de onderwerpen.

1. Weergave ontbrekende gegevens

Betekenis Symbool	Publicatie Bevolkingskernen 2008	Waarde in numerieke velden Bevolkingskernen 2008
Gegevens ontbreken	.	-99 999
Nihil	-	-99 998
Geheim	x	-99 997

De vermelde gegevens hebben betrekking op het gebied binnen een bevolkingskern of op een verzameling van bevolkingskernen. Gegevens over het gebied buiten de bevolkingskernen worden niet weergegeven.

Alle gegevens hebben betrekking op de stand per 1 januari 2008, tenzij anders vermeld.

2.1 Algemene beschrijving

Volnummer [Kern_code, tekst]

Wordt gevormd uit de letters BK en een vijfcijferig volnummer.

Naamgeving bevolkingskern [Kern_naam, tekst]

De naam van de woonkern wordt in principe ontleend aan de analoge topografische kaarten, schaal 1: 25 000, en volgt de daarop geldende schrijfwijze. Als er geen beschrijving van het gebied aanwezig is, dan is aan de kern de naam van een naastgelegen grote kern toegekend, aangevuld met -Noord, -Oost, -Zuid of -West.

Als er sprake is van een grote woonkern die zich over het grondgebied van twee of meer gemeenten van het jaar 2008 uitstrekt, wordt de naamgeving samengesteld uit de naam van de grootste gemeente naar inwonertal, voorafgegaan door het voorvoegsel 'Groot -'. Voorbeelden zijn Groot-Amsterdam, Groot-Rotterdam, Groot-'s-Gravenhage en Groot-Utrecht.

Groepering naar provincie [Prov_code, tekst]

PV20 – Groningen

PV21 – Friesland

PV22 – Drenthe
PV23 – Overijssel
PV24 – Flevoland
PV25 – Gelderland
PV26 – Utrecht
PV27 – Noord-Holland
PV28 – Zuid-Holland
PV29 – Zeeland
PV30 – Noord Brabant
PV31 – Limburg

Aan de kern is de provincie toegekend waarin deze gelegen is. Aan de 21 kernen waarvan meer dan 0,1 hectare in een naastliggende provincie ligt is de provincie toegekend waarin het grootste deel van het oppervlak ligt.

Van deze 21 kernen liggen er 12 voor 95 procent of meer binnen één provincie. Dit zijn - naar aflopende grootte - Groot-Groningen, Veenendaal, Meppel, Leek, Uithoorn, Hillegom/Beinsdorp, Lemmer, Surhústerfean, Mook/Molenhoek, Bennebroek, Haulerwyk en Driemond.

Verder is aan de provincie Groningen toegekend de kern Jipsingboermussel (94 procent), Musselkanaal (93 procent), Hoogkerk-Zuid-Oost (87 procent) en Stadskanaal (86 procent); aan Drenthe de kern Paterswolde-Noord (91 procent); aan Overijssel de kern Steenenkamer/De Hoven (62 procent); aan Noord-Holland de kernen Laren/Blaricum (93 procent) en Vogelenzang (91 procent) en aan Zuid-Holland de kern Lisse/Lisserbroek (88 procent).

Categorisering naar inwonertal [Bkgr_code, tekst]

BKGR01 – Kern bevat minder dan 500 inwoners
BKGR02 – Kern bevat 500 tot 1 000 inwoners
BKGR03 – Kern bevat 1 000 tot 2 000 inwoners
BKGR04 – Kern bevat 2 000 tot 5 000 inwoners
BKGR05 – Kern bevat 5 000 tot 10 000 inwoners
BKGR06 – Kern bevat 10 000 tot 20 000 inwoners
BKGR07 – Kern bevat 20 000 tot 50 000 inwoners
BKGR08 – Kern bevat 50 000 tot 100 000 inwoners
BKGR09 – Kern bevat 100 000 tot 200 000 inwoners
BKGR10 – Kern bevat 200 000 tot 500 000 inwoners
BKGR11 – Kern bevat 500 000 inwoners of meer

2.2 Bevolking

In de CBS-bevolkingsaantallen zijn uitsluitend personen opgenomen die zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont opgenomen in de GBA van de woongemeente. Personen voor wie geen vaste woonplaats valt aan te wijzen, zijn opgenomen in de GBA van 's-Gravenhage. Niet opgenomen zijn illegaal in Nederland verblijvende personen en personen waarvoor uitzonderingen gelden, zoals diplomaten en NAVO-militairen.

Aantal inwoners

Aantal inwoners 2008 [Bevo8tot, aantal]

Het inwonertal binnen de contouren van de kern 2008 per 1 januari 2008.

Aantal inwoners 2001 [Bevo1tot, aantal]

Het inwonertal binnen de contouren van de kern 2008 per 1 januari 2001.

Gemiddelde leeftijd [Gemlfto8, jaar]

Het rekenkundig gemiddelde van de leeftijden van alle inwoners.

Saldo binnenlandse migratie [Saldo_bin, aantal]

Saldo van het aantal personen dat zich in de periode 1 januari 2001 – 1 januari 2008 in de kern vestigde minus het aantal personen dat naar een andere kern of het gebied buiten de kern vertrok.

Saldo buitenlandse migratie [Saldo_buit, aantal]

Saldo van het aantal personen dat zich in de periode 1 januari 2001 – 1 januari 2008 vanuit het buitenland in de kern vestigde (immigratie) minus het aantal personen dat vanuit de kern naar het buitenland vertrok (emigratie). Op het emigratiecijfer zijn de administratieve correcties toegepast.

Aantal inwoners, ingedeeld naar leeftijdsklassen

1. Som van het aantal mannen en vrouwen
 - **Aantal inwoners tot en met 19 jaar** [Bev_to_19, aantal]
 - **Aantal inwoners van 20 tot en met 44 jaar** [Bev_t20_44, aantal]
 - **Aantal inwoners van 45 tot en met 64 jaar** [Bev_t45_64, aantal]
 - **Aantal inwoners van 65 jaar of ouder** [Bev_t65pl, aantal]
2. Aantal mannen, ingedeeld naar leeftijdsklassen
 - **Aantal mannen, totaal** [bevo8_man]
 - **Aantal mannen tot en met 19 jaar** [Bev_mo_19, aantal]
 - **Aantal mannen van 20 tot en met 44 jaar** [Bev_m20_44, aantal]
 - **Aantal mannen van 45 tot en met 64 jaar** [Bev_m45_64, aantal]
 - **Aantal mannen van 65 jaar of ouder** [Bev_m65pl, aantal]
3. Aantal vrouwen, ingedeeld naar leeftijdsklassen
 - **Aantal vrouwen, totaal** [bevo8_vrw]
 - **Aantal vrouwen tot en met 19 jaar** [Bev_vo_19, aantal]
 - **Aantal vrouwen van 20 tot en met 44 jaar** [Bev_v20_44, aantal]
 - **Aantal vrouwen van 45 tot en met 64 jaar** [Bev_v45_64, aantal]
 - **Aantal vrouwen van 65 jaar of ouder** [Bev_v65pl, aantal]

Herkomstgroepering

De herkomstgroepering geeft weer met welk land een persoon is verbonden op basis van het geboorteland van zijn ouders of van zichzelf.

Autochtonen [kn_autoch, aantal]

Het aantal personen in de kern van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het eigen geboorteland.

Allochtonen, totaal [kn_allo_tot, aantal]

Het aantal personen in de kern van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren.

Allochtonen, westers [kn_allo_w, aantal]

Het aantal allochtonen met als herkomstgroepering Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan.

Allochtonen, niet-westers [kn_allo_nw, aantal]

Het aantal allochtonen met als herkomstgroepering Afrika, Latijns-Amerika, Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

Personen in huishoudens

Een huishouden bestaat uit één of meer personen die gezamenlijk op een adres wonen.

Op basis van de onderlinge relaties binnen het huishouden worden particuliere en institutionele huishoudens onderscheiden.

Een particulier huishouden bestaat uit één of meer personen die samen een woonruimte bewonen en zichzelf daar niet-bedrijfsmatig voorzien in de dagelijkse levensbehoeften. Een institutioneel huishouden bestaat uit twee of meer personen die een woonruimte bewonen en daar bedrijfsmatig worden voorzien van huisvesting en dagelijkse levensbehoeften. Het gaat dan om de bewoners van instellingen als verpleeg-, bejaarden- en kindertehuizen, gezinsvervangende tehuizen, revalidatiecentra en gevangenis, die daar in principe voor langere tijd (zullen) verblijven. De huisvesting vindt bedrijfsmatig plaats.

Personen in particuliere eenpersoonshuishoudens naar leeftijd

Het aantal personen in particuliere eenpersoonshuishoudens. Tot de eenpersoonshuishoudens worden alleenstaanden gerekend en personen die met anderen op eenzelfde adres wonen maar een eigen huishouding voeren. Alleenstaanden worden in alle burgerlijke staten aangetroffen; zo kunnen gehuwden na het stuklopen van hun relatie alleen wonen in afwachting van een scheiding.

- **Aantal personen in eenpersoonshuishoudens, totaal** [tot_eeenp, aantal]
- **Aantal personen in eenpersoonshuishoudens, 0 tot en met 19 jaar** [eeenpo_19, aantal]
- **Aantal personen in eenpersoonshuishoudens, 20 tot en met 44 jaar** [eeenp20_44, aantal]
- **Aantal personen in eenpersoonshuishoudens, 45 tot en met 64 jaar** [eeenp45_64, aantal]
- **Aantal personen in eenpersoonshuishoudens, 65 jaar of ouder** [eeenp65pl, aantal]

Personen in particuliere meerpersoonshuishoudens zonder kinderen naar leeftijd

Het aantal personen dat behoort tot een huishouden van meerdere personen zonder thuiswonende kinderen, maar met mogelijk overige leden van het huishouden.

- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens zonder kinderen, totaal** [tot_mp_zk, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens zonder kinderen, 0 tot en met 19 jaar** [mp_zko_19, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens zonder kinderen, 20 tot en met 44 jaar** [mp_zk20_44, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens zonder kinderen, 45 tot en met 64 jaar** [mp_zk45_64, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens zonder kinderen, 65 jaar of ouder** [mp_zk65pl, aantal]

Ongehuwd paar [tot_ong_zk, aantal]

Het aantal personen dat als ongehuwd paar zonder kinderen behoort tot een particulier huishouden van twee personen.

Gehuwd paar [tot_geh_zk, aantal]

Het aantal personen dat als paar zonder kinderen behoort tot een particulier huishouden van twee personen en een wettig huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan.

Samenwonen zonder relatie [tot_samenw, aantal]

Het aantal personen dat behoort tot een particulier huishouden dat uitsluitend bestaat uit personen die geen partner, ouder of thuiswonend kind zijn.

Personen in particuliere meerpersoonshuishoudens met kinderen

Het aantal personen dat behoort tot een huishouden van meerdere personen, bestaande uit één of twee ouders met tenminste één thuiswonend kind en mogelijk ook overige leden.

- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens met kinderen, totaal** [tot_mp_mk, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens met kinderen, 0 tot en met 19 jaar** [mp_mko_19, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens met kinderen, 20 tot en met 44 jaar** [mp_mk20_44, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens met kinderen, 45 tot en met 64 jaar** [mp_mk45_64, aantal]
- **Aantal personen in meerpersoonshuishoudens met kinderen, 65 jaar of ouder** [mp_mk65pl, aantal]

Ongehuwd paar [tot_ong_mk, aantal]

Het aantal personen dat als ongehuwd paar met kinderen behoort tot een particulier huishouden

Gehuwd paar [tot_geh_mk, aantal]

Het aantal personen dat als paar met kinderen behoort tot een particulier huishouden en een wettig huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan.

Eenoudergezin [tot_eenoud, aantal]

Het aantal personen dat behoort tot een particulier huishouden van één ouder met thuiswonend(e) kind(eren).

Aantal personen in institutionele huishoudens [Tot_instit, aantal]

Het aantal personen in institutionele huishoudens, die bestaan uit twee of meer personen die een woonruimte bewonen en daar bedrijfsmatig worden voorzien van huisvesting en dagelijkse levensbehoeften. Het gaat hierbij om de bewoners van instellingen als verpleeg-, bejaarden- en kindertehuizen, gezinsvervangende tehuizen, revalidatiecentra en gevangenissen, die daar in principe voor langere tijd (zullen) verblijven. De huisvesting vindt bedrijfsmatig plaats.

Herkomst van personen in huishoudens

Betreft de verdeling van het aantal personen naar de samenstelling van het particuliere huishouden. Betreft niet de personen die behoren tot institutionele huishoudens.

Personen in autochtone huishoudens

Autochtone personen in eenpersoonshuishouden [au_eeenp, aantal]

Het aantal autochtone personen dat tot een particulier huishouden van één persoon behoort.

Autochtone personen in meerpersoonshuishouden, totaal [au_mp_tot, aantal]

Het aantal autochtone personen dat tot een particulier huishouden van meerdere personen behoort.

Autochtone personen in meerpersoonshuishouden, zonder kinderen [au_mp_zk, aantal]

Het aantal autochtone personen dat behoort tot een particulier huishouden zonder kinderen dat al dan niet bestaat uit personen die geen partner, ouder of thuiswonend kind zijn en die al dan niet met elkaar gehuwd zijn en al dan niet een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan.

Autochtone personen in meerpersoonshuishouden, met kinderen [au_mp_mk, aantal]

Het aantal autochtone personen dat behoort tot een particulier huishouden met kinderen, dat al dan niet bestaat uit één ouder met thuiswonend(e) kind(eren) die al dan niet met elkaar zijn gehuwd en al dan niet een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan.

Personen in allochtone huishoudens

Allochtone personen in eenpersoonshuishouden [al_eeenp, aantal]

Het aantal allochtone personen dat tot een particulier huishouden van één persoon behoort.

Allochtone personen in meerpersoonshuishouden, totaal [al_mp_tot, aantal]

Het aantal allochtone personen dat tot een particulier huishouden van meerdere personen behoort.

Allochtone personen in meerpersoonshuishouden, zonder kinderen [al_mp_zk, aantal]

Het aantal allochtone personen dat behoort tot een particulier huishouden zonder kinderen dat al dan niet bestaat uit personen die geen partner, ouder of thuiswonend kind zijn en die al dan niet met elkaar gehuwd zijn en al dan niet een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan.

Allochtone personen in meerpersoonshuishouden, met kinderen [al_mp_mk, aantal]

Het aantal allochtone personen dat behoort tot een particulier huishouden met kinderen, dat al dan niet bestaat uit één ouder met thuiswonend(e) kind(eren), die al dan niet met elkaar zijn gehuwd en al dan niet een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan.

2.3 Wonen

Woningvoorraad

Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door één particulier huishouden. Om als woning te worden geclassificeerd moet een gebouw voldoen aan vier criteria:

1. Het dient zodanig te zijn gebouwd of verbouwd dat het geschikt is voor particuliere bewoning.
2. Het dient een eigen toegangsdeur te hebben, die direct vanaf de openbare weg of via een gemeenschappelijke ruimte als een portiek, galerij, trappenhuis of corridor toegang biedt tot de woonruimte.
3. Het dient tenminste 14 vierkante meter aan verblijfsruimte te bevatten. De verblijfsruimte wordt tussen de muren gemeten en is de in de woning gelegen ruimte, bestemd voor het verblijven van mensen. Hieronder vallen onder meer de keuken, woonkamer(s), slaapkamer(s) en werk- en hobbykamer(s). Niet tot de verblijfsruimte behoren de verkeersruimte, toilet-ruimte, badruimte, bergruimte en technische ruimte.
4. Het dient te beschikken over een toilet en over een keukeninrichting die is bestemd voor bereiding van complete maaltijden.

De zogenoemde bedrijfswoningen vormen een specifieke groep. Deze zijn volgens de bouw bestemd voor zowel bewoning door een particulier huishouden als voor de uitoefening van een bepaald beroep of bedrijf. Er zijn twee soorten bedrijfswoningen: boerderijen of tuinderswoningen en woningen met winkel en/of werkplaats. Het tweede en het vierde criterium voor woningen zijn aangepast aan enkele specifieke eigenschappen van bedrijfswoningen. Naast de bouwtechnische criteria kan er ook sprake zijn van een juridisch criterium.

De gebruikte voorraadcijfers zijn gebaseerd op een administratieve woningtelling met peildatum 1-1-1992 en de daarna door gemeenten aan het CBS gemelde mutaties.

Woningvoorraad 2008 [woningo8, aantal]

Het totale aantal woningen op 1 januari 2008 binnen de kernafbakening 2008.

Woningvoorraad 2001 [woningo1, aantal]

Het totale aantal woningen op 1 januari 2001 binnen de kernafbakening 2008.

Woningen naar eigendom

Eigendom is de indicatie of op het adres van de woning de eigenaar/gebruiker of een gebruiker anders dan de eigenaar staat ingeschreven. Voor de bepaling van dit gegeven is gebruik gemaakt van de variabele 'Aanduiding eigenaar/gebruiker' uit de WOZ-gegevens, aangevuld met de variabele 'Huur/eigen' uit de Woningstatistiek.

Woningen waarvan het eigendom niet is vastgesteld zijn apart aangegeven. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn dat het een tweede woning betreft, dat de woning leegstaat, niet aan de WOZ-registratie kan worden gekoppeld of dat de woning wordt bewoond door personen die niet ingeschreven staan bij de GBA, zoals personen met een verblijfsduur van korter dan vier maanden, NAVO-militairen, diplomaten en asielzoekers (art. 54 en 55 Besluit GBA).

Percentage woningen in eigendom [won_prc_e, percentage]

Het percentage van het totale aantal woningen dat bewoond wordt door de eigenaar/gebruiker.

Percentage woningen in verhuur [won_prc_h, percentage]

Het percentage van het totale aantal woningen dat bewoond wordt door een gebruiker anders dan de eigenaar.

Percentage woningen overig/onbekend [won_prc_o, percentage]

Het percentage van het totale aantal woningen waarvan de indicatie eigen/huur niet is vast te stellen.

Gemiddelde woningbezetting

Voor het bepalen van de gemiddelde woningbezetting is gebruik gemaakt van woningen uit de woningvoorraad waarvoor een koppeling tot stand gebracht is met personen die op dat adres staan ingeschreven volgens de Structuurtelling GBA.

De gemiddelde woningbezetting is gegeven bij meer dan vijf bewoonde woningen en wanneer het aantal bewoonde eigen- en huurwoningen hoger is dan het aantal waarvan de indicatie onbekend is.

Woningbezetting, totaal [won_bez_t, aantal]

De gemiddelde woningbezetting van alle bewoonde woningen. De gemiddelde woningbezetting wordt gegeven bij 10 woningen of meer.

Woningbezetting eigenwoningen [won_bez_e, aantal]

De gemiddelde woningbezetting van alle bewoonde eigenwoningen. De gemiddelde woningbezetting wordt gegeven wanneer zowel 10 of meer eigenwoningen en 10 of meer huurwoningen aanwezig is.

Woningbezetting huurwoningen [won_bez_h, aantal]

De gemiddelde woningbezetting van alle bewoonde huurwoningen. De gemiddelde woningbezetting wordt gegeven wanneer zowel 10 of meer eigenwoningen en 10 of meer huurwoningen aanwezig is.

Gemiddelde WOZ-waarde

De gemiddelde WOZ-waarde is de gemiddelde waarde van woningen.

Voor het bepalen van de gemiddelde woningwaarde is gebruik gemaakt van de waarde van WOZ-objecten die gekoppeld zijn aan een woning uit de woningvoorraad. De waardepeildatum van gegevens over 2008 is 1 januari 2007. De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Waardering Onroerende Zaken.

WOZ-waarde woningen, totaal [won_woz_t, Euro]

De gemiddelde woningwaarde van alle woningen met een bekende WOZ-waarde.

De gemiddelde woningwaarde is gegeven wanneer van vijf of meer woningen de WOZ-waarde bekend is.

WOZ-waarde eigenwoningen [won_woz_e, Euro]

De gemiddelde WOZ-waarde van alle eigenwoningen met een bekende WOZ-waarde.

De gemiddelde woningwaarde van eigenwoningen is gegeven wanneer van zowel minimaal vijf huurwoningen als van minimaal vijf eigenwoningen de WOZ-waarde bekend is.

WOZ-waarde huurwoningen [won_woz_h, Euro]

De gemiddelde WOZ-waarde van alle huurwoningen met een bekende WOZ-waarde.

De gemiddelde woningwaarde van huurwoningen is gegeven wanneer van zowel minimaal vijf huurwoningen als van minimaal vijf eigenwoningen de WOZ-waarde bekend is.

Overige woongebouwen

Betreft woongebouwen anders dan woningen opgenomen in de woningvoorraad. De voorraadcijfers zijn gebaseerd op een administratieve woningtelling met peildatum 1-1-1992 en de daarna door de gemeenten aan het CBS gemelde mutaties.

– Wooneenheden

Een wooneenheid is een deel van een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door een particulier huishouden en dat voldoet aan alle criteria die van toepassing zijn op woningen, met uitzondering van het criterium met betrekking tot de aanwezigheid van een toilet en keuken. Ter compensatie dient het gebouw waarin de wooneenheid is gelegen te beschikken over een (gemeenschappelijk) toilet en/of over een (gemeenschappelijke) keukeninrichting. Het gebouw waarin de wooneenheid is gelegen, is gebouwd of verbouwd met bestemming “bewoning door meerdere particuliere huishoudens”.

– Recreatiewoningen

Een recreatiewoning is bestemd voor vakantieoelinden of gelegen op een officieel voor recreatie aangewezen terrein. Recreatiewoningen hoeven niet geschikt te zijn voor bewoning gedurende het hele jaar.

Wooneenhedenvoorraad [wooneenho8, aantal]

Het aantal wooneenheden.

Recreatiewoningenvoorraad [recrwono8, aantal]

Het aantal recreatiewoningen.

2.4 Nabijheid voorzieningen

De gemiddelde afstand van alle inwoners van een gebied tot de dichtstbijzijnde voorziening, berekend over de weg. De afstand is berekend over verharde, door auto's te gebruiken wegen, dus niet over fiets- en voetpaden. Overtochten via veerboten zijn hierbij inbegrepen. Verbindingen via het buitenland worden niet meegenomen. Ook wordt er geen rekening gehouden met éénrichtingsverkeer en overige inrijverboden, behalve bij rijks- en provinciale wegen.

De gemiddeld kortste afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners van een kern de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Weergegeven is de afstand per 2008, tenzij anders aangegeven.

Gezondheid en welzijn

Afstand tot huisartsenpraktijk [afs_haprak, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg. Een huisartsenpraktijk is een pand of ruimte waarin één of meer huisartsen (samen)werken.

Afstand tot huisartsenpost [afs_hapost, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde huisartsenpost, berekend over de weg. Een huisartsenpost is een plaats waar huisartsen uit de regio de avond-, nacht- en weekenddiensten verzorgen.

Voor een aantal huisartsenposten geldt een wisseldienst. De afstand van een woonadres tot een van de huisartsenposten in een cluster van wisseldiensten is het gemiddelde van de afstanden tot alle huisartsenposten binnen dat cluster.

Afstand tot ziekenhuis [afs_ziekhs, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, exclusief buitenpolikliniek, berekend over de weg.

Een ziekenhuis is een in het kader van de Ziekenfondswet (ZFW) erkende instelling voor intramurale gezondheidszorg, waar gedurende dag en nacht aan personen met een specifieke fysieke ziekte één of meer vormen van medische specialistische hulp en de daarmee verband houdende verpleging en verzorging geboden worden.

Een buitenpolikliniek is een afdeling van een ziekenhuis waar niet-bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er voor niet meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Winkels dagelijkse boodschappen**Afstand tot grote supermarkt** [afs_super, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde supermarkt met een oppervlakte van minimaal 150 vierkante meter, berekend over de weg.

Afstand tot overige dagelijkse levensmiddelen [afs_ovlevm, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot een van de dichtstbijzijnde overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen, berekend over de weg.

Onder overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen vallen: groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini-supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, ziekenhuiswinkel en vrij toegankelijke winkel op kampeerterrein.

Kinderopvang**Afstand tot buitenschoolse opvang** [afs_bsop, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde locatie voor buitenschoolse opvang, berekend over de weg.

Buitenschoolse opvang is bestemd voor schoolgaande kinderen van vier tot en met twaalf jaar. Deze vorm van opvang is alleen geopend voor en/of na schooltijd en eventueel tussen de middag; vaak ook op woensdagmiddag en tijdens de schoolvakanties.

De kortste afstand tot een buitenschoolse opvang is berekend met gegevens over 2007.

Afstand tot kinderdagverblijf [afs_kdvblf, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

In een kinderdagverblijf worden kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per

week worden opgevangen. Opvang is mogelijk gedurende minimaal 5 uur per dag en voor maximaal 10 dagdelen per week.

De kortste afstand tot een kinderdagverblijf is berekend met gegevens over 2007.

Onderwijs

Afstand tot basisonderwijs [afs_basond, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde basisschool, berekend over de weg.

Het basisonderwijs omvat naast de reguliere basisscholen ook de scholen voor kinderen van ouders zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenoemde rijdende scholen, en de ligplaats-scholen voor varende kleuters. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen.

De cijfers betreffen schooljaar 2007/'08 en zijn gebaseerd op gegevens van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over vestigingen van basisscholen.

Afstand tot VMBO onderwijs [afs_vmbo, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde vmbo-school, berekend over de weg.

Het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) is onderwijs dat voorbereidt op het middelbaar beroepsonderwijs. Het is bestemd voor leerlingen van 12 tot 17 jaar.

De cijfers betreffen schooljaar 2007/'08.

Afstand tot HAVO / VWO onderwijs [afs_havwo, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde havo/vwo-school, berekend over de weg.

De havo is vooral bedoeld als voorbereiding op het hoger beroepsonderwijs en heeft vijf leerjaren. Het vwo is vooral bedoeld als voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs en heeft zes leerjaren.

De cijfers betreffen schooljaar 2007/'08.

Ontsluiting

Afstand tot oprit hoofdverkeersweg [afs_oprit, kilometer]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde oprit van een rijks- of provinciale weg, berekend over de weg.

Als uitgangspunt is het Nationale Wegenbestand van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu gebruikt.

2.5 Geometrische localisering, dichtheid en bodemgebruik

Geometrische localisering

Het zwaartepunt van de bevolking binnen een bevolkingskern wordt weergegeven als een punt volgens het Rijksdriehoekstelsel en volgt uit de som van de coördinaten van de adreslocatie voor alle inwoners gedeeld door het aantal inwoners binnen een kern. Aangezien de vorm van sommige kernen grillig is, kan het zwaartepunt zich buiten de omgrenzing van de bevolkingskern bevinden.

X-coördinaat [X_GBA, meter]

X-coördinaat van het zwaartepunt van de bevolking, weergegeven in meters volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

Y-coördinaat [Y_GBA, meter]

Y-coördinaat van het zwaartepunt van de bevolking, weergegeven in meters volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

Dichtheid

Het CBS gebruikt de OmgevingsAdressenDichtheid (OAD) ter bepaling van de mate van concentratie van menselijke activiteit - wonen, winkelen en werken -. De OAD wordt berekend per rastervierkant van 500 bij 500 meter. De OAD wordt uitgedrukt in adressen per vierkante kilometer .

De stedelijkheid is een categorisering van deze verdichtingsmaat. Er zijn vijf stedelijkheidsklassen:

1. Zeer sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 2500 of meer).
2. Sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1500 tot 2500).
3. Matig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1000 tot 1500).
4. Weinig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1000).
5. Niet-stedelijk (omgevingsadressendichtheid van minder dan 500).

Adressen en de coördinaten van de rastervierkanten zijn afkomstig uit het Geografisch basisregister (GBR), dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Dit register bevat alle adressen in Nederland, voorzien van de postcode, de gemeentecode, de wijk- en buurtcode en het coördinaat van het betrokken rastervierkant. De waarde van de OAD wordt per vierkant van 500 bij 500 meter berekend en toegekend aan alle adressen gelegen in dit vierkant.

OmgevingsAdressenDichtheid [OAD, adressen per vierkante kilometer]

De gemiddelde OAD van alle adressen in de kern.

Stedelijkheid [Sted, code]

De indeling naar stedelijkheid van een kern, gebaseerd op de gemiddelde OAD van die kern.

Bodemgebruik

De oppervlaktecijfers naar de verdeling van land en water zijn afgeleid uit het Bestand Bodemgebruik 2008 van het CBS.

Oppervlakte land en water 2008 [oppo8tot, hectare]

De totale oppervlakte land en water binnen de bevolkingskern volgens het Bestand Bodemgebruik 2008 van het CBS.

Oppervlakte land 2008 [lando8n, hectare]

De totale oppervlakte land binnen de bevolkingskern volgens het Bestand Bodemgebruik 2008 van het CBS.

Oppervlakte water 2008 [watero8n, hectare]

De oppervlakte water binnen de bevolkingskern.

2.6 Aantal kernen

Aantal bevolkingskernen 2008 [aantkerno8, aantal]

Het aantal bevolkingskernen op 1 januari 2008 binnen de kernafbakening van 2008. Toegevoegd ter bepaling van het aantal kernen per provincie of grootteklasse.

Aantal bevolkingskernen 2001 [aantkerno1, aantal]

Het aantal bevolkingskernen op 1 januari 2001 binnen de kernafbakening van 2008.

3 Voorwaarden voor gebruik

De gebruiker van het gegeneraliseerde digitale bestand Bevolkingskernen 2008 is gehouden aan de volgende rechten en verplichtingen.

1. Het gebruik van de geometrie van het bestand Bevolkingskernen 2008 is zonder kosten.
2. Bij de gegevensvermelding op basis van het digitale bestand Bevolkingskernen 2008 is bronvermelding verplicht.
3. Bij visualisering van gegevens met behulp van het digitale bestand Bevolkingskernen 2008 dient te worden vermeld: Bron: © 2012, Centraal Bureau voor de Statistiek

4 Verdere informatie

De digitale geometrie wordt geleverd in ESRI™ Shape-formaat en weergegeven in meters volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

Links

[StatLine, Bevolkingskernen 2008](#)

[StatLine, Bevolkingskernen 2006](#)

[StatLine, Bevolkingskernen 2001](#)

[Bevolkingskernen 2006 voor geografische data in shape-formaat\):](#)

[Bevolkingskernen 2001 voor geografische data in shape-formaat\):](#)

[Bevolkingskernen 2001 – 2006. Groei van dorpen, steden en agglomeraties](#)

[Bevolkingskernen in Nederland opnieuw afgebakend](#)

[Dossier Volkstellingen op cbs.nl](#)

[Volkstellingen.nl](#)